

Dananın Kuyruğu

– M. Soyek · 18 Kasım 2017

Altı yaşlarımdaydım. Annem rahmindeki ur yüzünden kanaması durdurulamayınca ameliyat için İstanbul'a gönderilmişti. Beni ve ablamı da dayımgillere bırakmışlardı. Bir akşam sığır gütmekten dönüyorduk. Ben plastikten oyuncak mızıkamın deliğine kaçan toprağı temizlemek için oyalanırken geride kalmıştım. Yolda ahırına dönmekte olan küçük bir sığır sürüsüyle karşılaştım. Aralarında çok vurak bir boğa vardı. Telaşla yol kenarı boyunca çakılı iki metre yüksekliği olan ağaç dallarından yapma korkuluklara tırmandım. Boğa, başı yerde geldiği için bana alçak görüldüğünden kendimi güvenli bir yükseklikte sanmıştım. Başı yerde böğüre böğüre yaklaşan boğa bir hamlede uzanıp boynuzunu kaba etime geçirmiş ve beni yolun karşı kıyısındaki yağmur arkına savurmuştu. Burnundan soluyan boğa, beni bir daha boynuzlamak için ön dizleri üstüne çökmüştü; kafasını sağa sola savururken kuduruk gibi böğürüyordu; ancak çukurda kaldığım için bir türlü boynuzunu ikinci kez takamıyordu. Sırtüstü düştüğüm arkın içinde korkudan gökyüzü kadar açılan gözlerim her şeyi görüyor, kızgın boğanın burnundan püskürttüğü salyalı sıcak nefesi yüzüme yapışuyordu. Bağırış çığırlara dayım da koşup geldi, boğayı kalın odunlarla kovaladılar ve beni düştüğüm yerden kapıp eve götürdüler.

Yetişip kurtardılar; ama kalçamı deşen boynuzun izi hâlâ durmaktadır. Her elim değişinde demirden bir gülle yuvarlanır içimde. Ne doktor ne dikiş, ne de ilaç; vahşi hayvanlar gibi kendi kendime iyileştim. Ama zamanla şükrettim yara izlerime; çünkü onlar bana gerçek olduğumu hatırlattılar. Aslında iz bırakan gönül yaraları da birer minnet nimetidir; insanın sadece kartlaşan bir et ve kemik yapısından ibaret olmadığını hatırlatır. Bu yüzden ruhumu acıtan yaralarım da şükrederim...

Dayım haftasına hemen bir mektupla durumumu anneme bildirmiş. Mektupta, "Âdem'in bağırsakları deşilmiş diye duyarsan sakın inanma, kalçasında bir iz kalır sadece." diye yazmış. Annem de ağabeyinin kendisini üzmemek için böyle yazdığını düşünerek doktorundan taburcu edilmesini istemiş. Doktor da haliyle, "Bir yakının gelip imza vermeyince ben seni bu halde çıkaramam; daha ameliyattan yeni çıktın, üstelik çok kan kaybettin" demiş. Babam imza verip annemi üçüncü günü hastaneden çıkartmış. "Ben bir iki haftaya kalmaz bir ev tutarım" diyerek Nişantaşı'nda kapıcılık yapan Behzat dayımın yanına bırakmış. Annem dayımdan 350 lira borç alıp babama vermiş ve bizi alıp getirmesi için köye göndermiş. İyi paraymış, ancak babam da para yemekte oldukça hızlıymış. Bizi İstanbul'a getirirken üstümüze başımıza bir şey alabilecek kadar bile parası kalmamış. Çul çaput içinde geldik İstanbul'a.

Babamın köye indiği o günlerde ben gene sığırları güderken dâhiyane bir buluşla iki danayı bir arada otlatmak için kuyruklarını birbirlerine düğümledim. Biri bir yana diğeri öbür yana gidiyor; hep bir arada otlamıyorlardı. Biraz ot yolup önlerine koydum; bunları kandırıp yan yana getirdim. Tuttum kuyruklarını birbirine düğümledim. Artık ayrılamazlardı; ben de kendime güzel bir çelik çomak yapabiliirdim. Sıcakta zaten bunalmışım peşlerinde dolanmaktan; gittim oturdum armudun dibine.

Önlerindeki ot bittiğinde danalar gene ayrı yönlere seğırtince gerilen kuyruklarından huysuzlaşmaya başladılar; gittikçe sinirleniyorlardı. İşin sonunun kötüye gittiğini her nasılsa sezinlemiştim; kuyruklarını çözmeye karar verdim; ancak hayvanların çekiştirmesinden düğüm iyice sıkışmıştı. Ne olduğunu anlayamayan hayvanlar korkuya kapılıp panik içinde koşmaya başladılar. Bayır aşağı, uçuruma doğru, böğüre böğüre koşuyorlardı. Yüzümü ellerimle kapattım, gözlerimi yumdum. O ara biri kollarımdan tutup bir iki kez ayağımı yerden kesti. Gözlerim hâlâ yumuluydu. Sesi tanıyınca gözlerimi açtım. Gelen dayımdı. Aslında dayımın oğluydu; epey büyük olduğundan ona da dayı derdim.

- “Noldu lan? Korkma benim!” diye bağıırıyordu.

Birden hıçkırığa hıçkırığa ağlamaya başladım. Danalar 30 metre ileride yan yana durmuş yalanıyorlardı. Bir on metre sonrası uçurum. Yanlarına vardığımızda gördüm ki bir dananın kuyruğundan şıp şıp kan damlıyordu. Aralarına giren elma ağacına takılınca kuyruk ucundan kopmuştu. Kanı görünce ben daha çığırktan ağlamaya başlamıştım. “Kes zırlamayı, çakacam şimdi bir tane” dedi dayım.

Ben danaların kuyruğunu bağlarken meğer babam da kıs kıs gülererek pencereden beni seyredermiş. Dananın kuyruğu kopunca, “A...na koduğumunun çocuğu” diye okkalı bir küfür savurarak beni dövme için ayaklanmış; ama dayım atik davranıp beline sarılarak durdurmuş. Sonra da koşup yanıma gelmiş. “Dananın kuyruğu koptu”, deyimini bu yüzden gayet çabuk ve doğru anlamışım.

Çocuklarını gönül rahatlığıyla dövebilecek için gözleri önünde yaramazlık yapmalarına fırsat tanıyan böyle ‘adil’ babalar vardı o zamanlar... Gerçi şimdi de dövüyorlar çocukları; üstelik yaramazlık yapmasına fırsat bile vermeden...

Dayım beni koltuğunun altına alıp, “korkma lan, korkma!” diyerek avuturken babam da geldi yanımıza. Cevizin dibine oturduk. Babam bir sigara yaktı. Bana bakıp bakıp gülüyordu sadece. Dayım da kendi sığır gütmeye anılarını anlatmaya başlamıştı; bir yandan da beni avutmak için sıkıca tutmuş göğsüne bastırmaya devam ediyordu.

***

Muharrem Soyek